

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

4 Vtrum lex vetus congruenter data fuerit tempore Moysi, an non.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

Auguſt. dum carnem Neq ſubinde Deus fuit, perſenatum, reſpector. Nam cum nemini debitor ſit, cui vult miſeretur, & quem vult indurrit. Vnde Auguſt. li. de prædeſt. ſanct. Omnes, inquit, quos Deus docet miſericordia docet, quos autem non docet iudicio non docet, hoc enim venit ex damnatione humani generis pro peccato primi parentis. Suppoſitis autem noſtris meritis quæ ex eius gratia pullulant, citra perſonarum acceptionem reddit vnicuiq. (vt ait Paulus) ſecundum opera ſua, Ad ſecundū, negatur deteriorem fuiſſe. Iudeorum conditionem, quam Gentilium, imò ſāto fuit præſtantior populus ille, quanto Dei legi & cultui diſtrictius inancipatus Quemadmodum, & inter Chriſtianos quo actius ſe homines religionum votis perſtringūt, feliciter veniunt Vnde Deut. 4. Quæ eſt alia gēs ſic inolyta vt habeat ceremonias iuſtaque iudicia? Quocirca ut Exod. 12. ſcriptum eſt, quicumq. Gentilium voluiſſet in Iudeorum familiam commigrare, ac nomen ſuum in legem illam adſcribere, circumciſus admittēbatur, vt in vſum illis nunc eſt qui religiones profitentur. Quod ſi quis hic hæreat, vtum poterant Gentilium quiq. particulam legis recipere abſque totius profeſſione, & præcipue an poterāt circumcidi extra legem viuētes? Videtur namq. ratio partem affirmatiuam perſuadere. Nam inter Abrahamæ & Moyſen durauit quingētis annis abſq. lege circumciſio. Reſpondetur quod nihil Gētilēs verabatur quominus poſſent ceremonias aliquas quæ ſibi placerēt, a Iudæis mutuari. Sicuti Romani nonnullas leges ab externis gentibus receperunt. Attamē niſi profiterentur legem, non eſſet illis proprie diuina. Quin vero arbitror poſt datam legē circumciſionem nemini ad ſalutem cōduxiſſe, niſi totā profiteretur. Erat enim ſicut nobis baptiſmus profeſſio legis. Quo aperte ad Gal. 5. docet. Paulus ſub illis verbis, Teſtificor oī homini circumcidi ſe, quoniam debitor eſt vniuerſæ legis faciendæ.

Paulus. Ad ſecū dū arg.

Hæſitatio. Suadēt pars affirmatiua.

Paulus.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum lex veteris congruenter data ſuit tempore Moyſi.

Primi argum. **R** Eſtat poſtremo, temporis datę legis rationem reddere. Et ideo queritur

vtum tempus illud quo data fuit Moyſi, negotio conueniret? Et arguitur a parte negatiua, primo ex his quæ dicta ſunt. Erat enim ſalutis præparamentum, quæ erat per Chriſtum conferenda ſtatim autem homo lapſus remedio indigniſſimū, ergo illico debuit in mundi primordiis ferri. Secundo: Data fuit in ſanctificationem eorum ex quibus Chriſtus progignendus erat, illa autem ſanctificatio cepit in Abraham, vt legitur Genetiſis duodecimo ante Moyſen quingentiſſimis annis, cui facta fuit promiſſio, quinque (vt ait ad Rom. Pau) credit Deo & reputatum eſt illi ad iuſtitiam. Ergo illi, vt circumciſio iuſta eſt, ita & lex poni debuit. Tertio: Quemadmodū nuper dicebamus, ſicuti Abraham ex vniuerſo orbe ſelectus fuit, vnde Chriſtus originem traheret, ſic poſtea ex illo populo Dauid: Vnde peculiare gēſ duceret, quare nuncupatus eſt filius Dauid, ergo ſub Dauide qui poſt Moyſen annis pluſibus quam quadringentiſſimis natus eſt, congruentius fuiſſet lata. Contrarium autē colligitur ex Paulo ad Galat. 3. vbi ait, Legem fuiſſe ordinatam per Angelos in manu mediatoris, ordo nanque Dei temporis quoque opportunitatem denotat.

Quæſtio perfacili negotio expeditur, ſi ex ſola Dei voluntate ratio petatur. Nam cum illa non habeat priorem cauſam neque quidquam humano generi debeat, legem dedit, quando per ſuam ſapientiam decere cognouit. Attamen exploranda reſtat cauſa ex parte hominum, ob quorum ſalutem data eſt. Et ideo ſtatim concludo affirmatiua. Illo temporis articulo data eſt, quod in rem erat maxime humano generi. Etenim tanquam iniquorum medela condita eſt ad emolliendam eorum duritia eorumque edomandam ſuperbiam, & tanquam bonorum iuſtamentum, ſuo re ad promouendam eorum ſalutem atq. ex ſpōſiua.

Concluſio. ſuo re ad promouendam eorum ſalutem atq. ex ſpōſiua.

Primi argum. **R** Eſtat poſtremo, temporis datę legis rationem reddere. Et ideo queritur

Paulus.

Primi argum.

suapte natura & ad cognoscendum, quod sibi expediret, ignarum atq. ignaum ad agendum. Hac ergo de causa mortales destituit duabus integris ætatib. vna. fannis mille quingentis, & eo amplius ante diluuium, quo modum scelerum flagitiorumq. faetore pestiferum submersit. At vero non sic prorsus destituit, quo minus in linea, quæ Christi genealogiam ducebat, non nullos egregia sanctitate insigniret, vt Abel: Enoch & tandem Noe, in cuius suorumq. iustitia seruatum est mundi semen. Atque inde quasi nouas ei inducias indulgens, expectauit hominem secunda ætate ferre, annorum quingentorū vsque ad Abraham, quem pessimus Nemros, contra Deum reppellans centū quinquaginta annis antecessit. Ninus autem Babylonicus, per quem idolatria in orbē irrepsit, quinquaginta. Et quia peccatū cōtra naturā idololatriæ atq. infidelitatis pœna est, vt ad Ro. 1. dicitur Paulus docuit, paulo post nefanda Sodomorū turpitudō acrem infecit, sub quod utiq. tēpus delegauit Deus Angelos ad Abraham, vt Genes. 18. refert historia qui Christū in salute humani generis suo illi notē polliceretur. Vbi non est mysterium illud prætereundū, nempe quod Angeli ipsi, qui veluti inferno igni urbes illas incensum venerunt, nuntium simul attulerunt futuræ salutis Itaq. clamor & fumus Sodomorū cœlum ascendens, Deū & ad iustitiā irritauit, vt de nefandis illis ultionem sumeret, & una ad misericordiā commouit, vt hominibus in futurum prospiceret. Vnde & ijdem Dei legati mundo patefacere quod sit dominus ad misericordiam quam ad iustitiam propensior, propter decem quos inuenirent iustos, veniam corruptissimis urbibus promittebant. Nam ob octo animas quas tempore diluuii iustas inuenit, nō prorsus uniuersum deleuerat orbē. In de tñ caractere circuncisionis ob signatā, Abrahæ familiā, tertiā aliā ætatē aliorum quingentorū annorū assuefecit, vt ad suscipiendā legē esset paratior, Tanti erat periculi statim diuina illa pœpta orbi concredere. Enimvero cum ei tñ suæq. soboli facta fuerit promissio, lex autē q. nō vni familia, sed iusto hoīum numero, q. populū faceret, tradi debuit, expectauit quousq. eadē progenies auergeretur in populū. Et præterea ne de repente suscepiam legem ue-

luti rem nouā facile suscipere. Ecce moras quibus Deus tardauit legem ferre vsq. ad initium quartæ ætatis sub Moysē, anno ab orbe condito bis millesimo quadringētesimo quinquagesimo octauo. Tunc ergo data est lex ad reuendā humanā superbiam, qua parte ex naturali sapiētia nascitur. Erat. n. iā tunc naturale lumen vsq. adeo obtenebratū, vt vix hoīes dignoscere possent inter bonum & malum sed dicerēt (vt ait propheta) malum bonū, & bonum malum, Officiū igitur legis fuit, hoc docere, explicando naturæ principia. Vnde Pau. ad Ro. 5. Per legem est cognitio peccati. At vero restabat eisdem docere homines, quod neq. cognitio peccati eisdem superando & euincendo sufficiebat, nisi diuinitus vires ei suppeditarentur ad agendum. Obidque reliquit Deus mundum sub lege scripta tribus alijs ætatibus nempe mille quingentis annis vsq. ad Christū, ut longo rerum vsu eādē suā infirmitatem atq. imbecillitatem discerēt, vt eum opatius susceperent.

Per hæc soluitur argumenta incontrariū, quiquidem reddita est rō cui nō decuit statim in mundi primo dijs legem ferri, neque eandem dari Abrahæ. Quod autem non debuit differri usq. ad Dauid, inde constat, quod non solum familie ex qua Christus nasciturus erat, sed totū circunciso populi descendenti ab Abraham fuerat promissā. Quamuis illis qui præcisi fuerant a trunco & recta liena, vt Ismaelitis & Idumæis descendentibus ab Esau, facta non fuerit. At vero cōtra hæc quæ dicta sunt, restat argumentum simile illi, quod sit de aduentu Christi. Ait enim ipse Mat. 11. Quod si in Tyro & Sydone facte essent virtutes quas ipse faciebat inter iudeos, penitentiam egissent, Et ideo remissus futurum esset illis gentibus in die iudicii. Simile inquam quis cogitare possit de lege ueteri uidelicet quod si vel alium populum Deus elegisset. vel alio tempore scripsisset eis legem obseruantior ei fuisset præstita obedientia, quam tunc ab illo populo, qui statim ad idololatriam peruersus fuit. Respondetur autem quod illas nos rationes ignoramos sicuti mysterij illius quod refert Paulus ad Roma. 11. nempe cecitatem contigisse in Israel donec plenitudo gentium intrare, Ob idque causas reddimus, quas

tertiæ ætatis uetus lex lata est.

Paulus.

Mundus fuit sub lege scripta tribus ætatibus.

Soluuntur argumenta.

Arg. contrahæcenusasser ta.

Secūda
Paulus
Tertiū
Secūda
Paulus
Mythologiam
Contra
Tertiū
Paulus

OTO
ure
Legibus
DIE
13

Paulus. congruere coniectamus, Et non est dubium, quin licet alij fortasse fuissent tunc obedientiores, tamen ad finem vniuersalis redemptionis ex alia parte concurrerint congruentiores cause, cur Deus illam gentem & tempus elegerit. Tamen si demum cause omnes ad fontem predestinationis referenda sint. Ex quo primum argumentum preecedentis articuli dissoluitur.

QVÆSTIO II.

DE PRÆCEPTIS LEGIS ueteris in genere.

S. Tho. 1. 2. quæst. 99.

ARTICVLVS I.

Utrum lex uetus unicum tantum con-
tinuerit præceptum.

Primū
argu.

Equitur quæstio secunda de legis antiquæ præceptis in genere. Et arguitur, quod nō fuerint plura, sed vnum tantum, tum ex illo ad Rom. 13.

Paulus.

Si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur. Diliges proximum tuum sicut teipsum, quod vnicum est tum ex illo Mat. 17. Omnia quæcunq; uultis ut faciant uobis homines, hæc & uos facite illis, hæc est. n. lex & Prophete. Lex nanque uetus non erat amplior quam quæ lege & Prophetis cōcludebatur, ergo tota lex uetus vnicum erat præceptum. In contrarium est Apostolus, qui ad Ephes. 2. appellat illam legē mandatorum, quam Christus decretis Euangelicis euacuauit.

Paulus.

In ingressu statim præceptorum legis generalissimus articulus est, an fuerit plura. Similem nanque supra de lege natura, quæsumus, similique hic modo conclusio ne dissoluetur, quæ est hæc. Præcepta ueteris legis unum quodammodo sunt ratione ordinis ad eandem finem, simpliciter tamen plura, secundum peculiare obiectorum rationes quæ eiusdem finis assequendi media existunt. Et ratio est per se lucida. Cū enim præcepta de actionib. humanis sint

Conclu.
rōna.
Rō con-
clusiōis.

earum rerum quæ fieri debent, necessitas autem cuiusq; operis & officii a fine sumatur, finis uero legis (ut supra monstrauimus) sit bonos facere ciues, sit ut per ordinē ad hunc finem cuncta præcepta quodammodo dicantur unum, sicuti lex vna. At uero quoniam ad hunc eundem finem multa sint officio necessaria, de quorum singulis speciebus operæpretium est edici singula præcepta sit, ut simpliciter sint plura. Sed porrigit nihilominus nobis uirumque mēbrum dubitandi ansam. Prius in quā, quod legis ueteris non unus tantum, si præceditium memineris, constitutus est finis, sed vnus præceptorum moralium, qui erat subditorum probitas, atq; alter ceremonialiū puta Christus, qui illis præsignabatur. Quare neq; ratione finis unum erat præceptū.

Prima
dubita-
tio.

Solutio.

Respondetur tamen quod finis diuinæ legis ut articulo proximo patebit, non est sicuti humane, amicitiam tantum & charitas inter homines, sed illa quæ nobiscū est eum eodem ipso Deo, de qua utiq; legitima charitate illud 1. Thim. 1. intelligitur. Finis præcepti charitas. Hanc autem amicitiam nulla legis opera (ut dictum est) conciliare absq; Dei gratia possunt. Concedimus ergo duos fuisse particulares fines legis, ad vnum tamen relatos. Finis. n. moralium, erat mores componere, finis autē ceremonialiū, uenturus Christus, auctor gratiæ: quorum utrunq; ad ueram salutem animæ exigitur, qui vnicus est legis finis. nam per Christi gratiam eius efficimur mēbra, in ipso autē compaginati per legis officia progredimur ad uitam æternam. Alterum uero dubium est huic contrarium. Apparent. n. omnia præcepta, non solū (ut a un) secundum quid per ordinem ad vnum finem, sed simpliciter esse hoc unum: diliges dominum Deum tuum. Enim uero dilectio Dei nihil aliud est, quam eius seruare mandata. iuxta illud Io. 14. Si quis diligit me sermonem meū seruabit, & pater meus diligit eū. Et. Io. 2. Qui dicit se nosse Deū & mandata eius non custodit, mendax est. Qui autē seruat uerbum eius, uere in hoc charitas Dei perfecta est. Et confirmatio sententiæ huius est, quod per cuiusque præcepti, quod uere est præceptum, transgressionem, amittitur Dei charitas. Quod certe non contingeret, nisi cuiusque transgressio in transgressionem dilectionis Dei incurreret, omnia ergo præcepta simpliciter

Secunda
dubita-
tio.

Confi-
matio.